

Szindbád ismét elindul

Honnan is tudhatnám annyi idő távlatából, hogy valóban megtörténtek, s így történtek-e meg, amiket elmesélek, vagy csupán a képzelet furcsa játéka az egész? Talán eszembe sem jutott volna, ott heverne mélyen eltemetve tudatom mélyén, az összes többi elfeledett történés között, ha nem találkozom egy igen különös emberrel, egy igen különös napon. Már esteledett, mire a szakadó eső elállt, ráadásul olyan hirtelen, ahogy csak filmekben szokott. Az egész napos eső haragos zölddé változtatta a tegnap még félnéken zöldellni próbáló levélkéket, s most már magabiztosan híztak lombkoronává. Amerre néztem, mindenütt ugyanaz a harsogó zöld áradt felém, s mintha az égbolton is ez tükröződne, az eltakaródó felhők alatt zölden érkezett a sötét is, zöld mélységben hunyorgott az első csillag, a levegő illata is zöld volt, nemcsak látni, de érezni, hallani, szagolni, harapni lehetett. Barátomtól igyekeztem hazafelé, szinte futottam, érnék haza már minél hamarabb, kabátom, cipőm csupa víz, arcomon kétoldalt, mintha szememből folyna, ömlik lefelé, de hiába vacogtam, a látvány annyira megfogott, hogy nem bírtam továbbmenni. Nos, mindenki átélt már hasonlót, tudom, de ez mégis csak az én élményem volt, s ami a miénk, annak jobban örülünk, igaz? Ráadásul, nem is egyszerűen csodálatos volt a látvány, hanem titokzatos is. Minél tovább álltam ott a földbe gyökerezve, annál valószínűbb lett minden. Mintha valamire emlékezni kéne, ezt éreztem, mintha egy másik világ üzenetét hallanám, látnám, de nem voltam képes értelmezni. Bevallom, soha nem érzett félelem fogott el, semmihez nem hasonlítható pánik szorongatta szívemet. Idegen vagyok itt, sikoltotta bennem valami hang, idegen, és nem jut eszembe, honnan jöttem! A tisztára söpört égbolton egyre csak gyűltek a csillagok, néma nézői kétségbeesésemmek, hideg hunyorgásuk fogva tartott, s mintha csak azt jelezték volna, gondolkozz már, ki vagy te, emlékezz már, honnan jöttél! Fogalmam sincs, mennyi ideig tartott, amíg kitéptem magam ebből a mozdulatlanságból, és segélykérően körülnéztem. Nem messze tőlem, egy fa derekának támaszkodva egy ember állt. Csak állt, és nyilvánvalóan engem figyelt. Valaki gondolhatná, hogy amúgy is zaklatott szívem összerándult a látványra, de tévedne. Egyrészt soha nem félttem még senki emberfiától, másrészt örültem, hogy végre látok valakit, hogy valami olyan történik, ami ellenőrizhető, ami feloldja azt a rettenetes állapotot, ami hatalmába kerített. Csupán az lepett meg, s ez is csak utólag, hogy bár vaksötét volt már, én mégis tisztán, élesen láttam az emberemet, mintha valami különös fény lengte volna körül, láttam őt, s mégsem tudom, milyen volt pontosan, de ez is csak már otthon jutott eszembe, s az is, hogy hallhattam a hangját olyannak, mintha a fülembe beszélne, holott hét-nyolc méter biztos volt a távolság. Ezt mondta akkor ott, ismerős, meleg hangon: — Már azt hittem, soha nem jut eszedbe. Az igaz, nagyon sok idő eltelt azóta, de azért csak emlékezned kéne! Aggódtam, de most már nem féltetek. Egyedül is boldogulsz, s ne feledd, mindenre magadnak kell rájónnod! Túl sok segítségre hát ne számíts, de azért amit lehet, megteszek. Hallod, nem hittem volna, hogy ilyen nehéz eset vagy! — Ezt már némi szemrehányással a hangjában mondta, de szeretet is bujkált ezekben

az utolsó szavakban, mint amikor egy apa feddi meg kedves gyermekét. Nem szólt többet, s máig sem tudom, elment-e valamerre, vagy csupán a fény szűnt meg körülötte, egyszer így emlékszem, máskor amúgy. Otthon nem volt kedvem semmit csinálni. Csak ültem a kályha mellett, szárítottam azott tagjaimat, és néztem a rabságban is ficáncoló tüzet. Megpróbáltam valamire rájönni, valami összefüggést találni, egy nyomot, melyen elindulhatok, ám hosszú ideig csak a különös alak képe jelent meg, szavai csengtek vissza fülemben. Vajon mire célzott, mit akart azzal, hogy emlékezнем kéne? Aztán egyszerre belém hasított a felismerés. Hogy is nem kapcsoltam eddig össze azt, amit a zöld ég alatt éreztem, s azt, amit ez az ember mondott! Hiszen ő csak válaszolt arra a kiáltásra, ami bennem felszakadt, hogy idegen vagyok itt! Izgatottan felpattantam a kályha mellől, s az ablakhoz siettem. Kitértam, és felnéztem az égre. Nyoma sem volt már az előbbi látványnak, egyenletes feketeségből pislogtak ki most a csillagok, bársonytokban sok apró gyémánt, és én hirtelen tisztán emlékeztem mindenre, amire sejtésem szerint emlékezнем kellett. Emlékeztem egy valóban réges-régi történetre, bár hogy mennyi idő telt el azóta, nem tudnám megmondani. Kicsit félve mondom el, hisz jelen pillanatban még nem tudok semmi biztosat, minden annyira új még, de hiszem, hogy lassan megindul azért valami bennem is. Egy nagyon távoli, régi városban éltem, igen messze kell hogy legyen, hisz semmihez sem hasonlítható, amerre csak szétrézek a világban. Nehéz szavakkal leírnom, a képe ott él bennem, de mintha nem lennének rá szavaink, hogy elmondjam szépségét. Ott tisztaság van és nyugalom. A színek soha nem hasonlíthatnak, soha nem olyanok, mintha, hanem pontosan olyanok, amilyeneknek lenniük kell. A házak fehérek, rengeteg a fa mindenütt, illatos virágok nyílnak, friss patakok csobognak, mint a mesében. Mint a mesében, mondom, ha ugyan még létezik, s így létezik egyáltalán. Itt éltem hát, s emlékszem, boldog voltam és elégedett. Mindenem megvolt, ami csak kellett, arra viszont nem emlékszem, mi is volt ez a minden. Egy biztos, nem olyasmi, amikért itt dolgoztam, nem olyasmi, amiket itt szereztem. Szüleimmel együtt kellemes örömben teltek napjaim. Érdekes, rájuk szinte nem is emlékszem, csupán tudom, hogy voltak, s igen szerettük egymást. Volt még valami, ami igazán különlegessé tette ezt a helyet. Az állandóan és egyenletesen áradó fény. Ez, úgy emlékszem, nem a naptól jött, nem is mesterséges forrásból. Csak úgy egyszerűen volt, és áradt mindenünnen, mindenkire. Ahogy erre visszaemlékszem, szinte fáj ez az érzés, rájöttem, mennyire hiányzik nekem ez a fény. Hiányzik, mert úgy rémlik, valamit kaptam tőle, ami nélkül most kevesebb vagyok, s talán minden gyengeségemnek ez a hiány az oka. Egyszer, úgy tűnik, valamilyen ünnepélyes alkalommal összehívtak minket, engem és sok velem egykorú társamat. Sajnos, nem tudom visszaidézni minden részletét, de hallom a gyönyörű zenét, látom a megfagyott arcokat, s tudom, hogy nagyon fontos, ha nem a legfontosabb dolog történik az életemben. Szüleim büszkén néznek rám, feszült és izgatott várakozással telik meg a levegő. Hallom, hogy mindenkit a nevéen szólítanak, látom, hogy haladnak egymás után társaim egy-egy fényes trón felé, ahol valaki, talán az uralkodó ül. Halk mormolást hallani, legjobban talán a szél zúgására hasonlít, látom, hogy társaimat sorra megáldja, aki ott ül a trónuson, s ők örömtől kigyúlt arccal jönnek visszafelé. Egyszerre, erre is tisztán emlékszem, szorongás fog el, félek, hogy én esetleg kimaradok, s nem tudom megsoha, mi ez az egész. Körülöttem társaim mind valamilyen feladatról suttogtak, a feladatról, amit kaptak, s kiderül, hogy nincs köztük egyforma, hogy mindenki más és más áldást kapott. Egyszerre hallom a nevem, teljesen elgyengü-

lök, de azért csak erőt veszek magamon, s már ott állok a trón előtt, fejemet lehajtom, s remegő szívvel várom az én áldásomat. Még azt is fel tudom idézni, milyen öröm fogott el, amikor meghallottam boldog sietésemet is visszafelé szüleimhez, a baráti, rokoni öleléseket, hogy büszkeség töltött el, nem akármi-lyen parancsot kaptam. Ó, jaj, csupán a feladatot, az áldást felejtettem el, akár-hogy vizsgálom elmémet, ott, ahol a feladatot sejteném, kínzó üresség tátong, szédülök, ha belenézek. Emlékszem még, hogy hamarosan útra kellett kelnem. Talán éppen a feladat miatt. Nem volt ez szomorú búcsú, mindenki büszkén és boldogan ölelt meg, s ez még fájóbb, mert nyilván bíztak bennem, hogy vala-mit, amiért csak én indulhatok el, senki más, majd teszek, hittek bennem! Ki tudja, merre jártam, hogyan, mikor tévesztettem utat, milyen gonosz erő térít-tett el, s feledtette el velem a parancsot, s hosszú időre még azt is, honnan jöttem! Egyszer csak itt voltam, mondhatom így, bár furcsán hangzik, amióta az eszemet tudom, s ezt hittem valóságnak, igazinak. Ha nincs az a különös este, s az a különös alak, még most is nyugodtan élem az életem, vagy amit annak hittem. Ám, most beláthatjátok, nem tehetek már úgy tovább, mintha mi sem történt volna. Ezek után minden itt töltött perc hiábavaló, elfecsérelt idő lesz számomra. Útrakelek, még mielőtt felkel a nap. Fogalmam sincs, merre kell mennem, de hiszem, hogy lesz, aki vagy ami vezessen. Meg kell találnom azt a helyet, ahol megtudom, milyen paranccsal jöttem én, vagy vissza kell találnom régi városomba. Amikor ezt olvassátok, én már messze járok. Hogyan is mondhattam volna el hamarabb, ezer szállal akartatok volna megkötözni! Talán hal-lotok még rólam, talán még látjuk egymást, nem tudom. Egyedül megyek, s nem viszek semmit, csak mérhetetlen vágyamat az igazságra, és a reményt.

Egyedül

Különös, pengő hangra ébredt, mint mikor egy húr elpattan, gondolta ma-gában, s mozdulatlanul kifelé hallgatózott. Lehet, hogy ezt is álmodtam, dön-tötte el kis idő múlva, s már inkább befelé figyelt, össze tudná-e szedni szét-szóródó álmképeit, de hiába.

Csupán egy kellemetlen, sajtó érzés maradt, egy kínzó hiány, amiről nem lehetett tudni, mi okozta, csak nőtt, terjedt, áradt szét a szobában, s a falakon is kiszivárgott, mint hatalmas, megfoghatatlan semmi indult, hogy körülölelje az egész földet, és szorításával a kétségbeesés könnyeit sajtolja ki belőle. Hány és hány hajnalt és estét töltött már így el, ágya, mint hajótörött tutajja hánykoló-dott ezen a tenger bizonytalanságon és félelmen, ami körülvette. Az évek, akár-csak a mesében, „három nap egy esztendő”, bizony a napok éveknek tündek, már három nap is, mint egy hosszú év, lassan száz éve is van már, hogy így hallgatózott, figyelt minden remény nélkül. Kezeit figyelte, úgy feküdtek sűp-pedón a dunyhán, mint havas földre fűrődni vágyó gyökerek, melyek valamely katasztrófa által ki lettek szaggatva helyükről. A szobában hideg volt, nagyon hideg, s ez lassan visszahozta őt a rémületből. Fel kellett kelni, tüzet gyújtani, merhetné-e ezt valaki másként is csinálni, a tűzgyújtás parancs, a legelső lépés, az élet jele. Ott kuporgott a kályha előtt, egyenletes fújásokkal élesztgette a fel-felbukkanó lángot, sűrű füst mardosta szemét, nedves volt a fa nagyon. Hir-